

Sparris

Asparagus officinalis
Liliaceae

Utseende och ursprung

Sparrisen är en liljeväxt som växer vild längs kusterna i Europa, i Sverige växer den vild bl a på Gotland. Sparrisen är flerårig med en starkt förgrenad rotstock. Det är de omogna, bleka, gulvita, underjordiska skotten eller de gröna skotten som växt precis ovanför jordytan som man äter.

Ekoplantan säljer sorten **Gijnlim F.1**, en av de mest odlade sorterna i dag som ger medeltjocka skott av mycket god kvalitet. Denna sort ger bara hanplantor, vilket ger bästa skörd. Kan odlas för både blekning och som grön. Kraftig i växten och utvecklas snabbt på våren. Räkna med att det går åt 3 plantor/meter. Lämplig planteringstid är april-maj.

Var ska sparrisen odlas?

Sparris är en värmekrävande växt och det är bra med en varm, vindskyddad plats för odlingen. I öppen terräng bör skyddsväxter planteras.

Traditionellt sägs sparrisen behöva en lätt, genomsläpplig, välgödslad och mullhaltig sandjord. Detta gäller i hög grad den blekta sparrisen som ju täcks över med jord. Skotten skall då leta sig upp genom jordhögen och inte störa på alltför mycket hinder. Den gröna sparrisen däremot växer ju ovan mark och klarar därför att växa i något tyngre jord. Jorden måste vara väl-dränerad och innehålla rikligt med kalk, pH 7-7,5.

Plantering

Gräv en fåra: ca 40 cm bred och 20 cm djup. Luckra gärna jorden ytterligare 20 cm.

Sparris vill ha sandig jord och mycket näring i starten. Blanda jord, stallgödsel/kompost och eventuellt extra sand och lägg som en ås, ca 8 cm hög, i botten på fåran.

Sätt ner plantorna uppe på åsen med rötterna utbredda neråt. Det ska vara ca 10 cm från plantans tillväxtpunkt upp till markytan. Fyll på 5-10 cm jord, resten av jorden fylls på efterhand som plantorna växer.

Efter en dryg vecka har plantorna växt flera cm. Nu kan du lägga på lite mer jord. När skotten vuxit upp bör du snarast täcka jorden med gräsklipp, gammalt hö, färsk tång eller dylikt för att skydda från uttorkning och hindra ogräset.

Skörd

Du får inte skörda något i år, men nästa år kan du ta alla skott under 8-10 dagar. Andra året efter plantering kan man skörda hela maj månad, tredje året till en bit in i juni och åren därefter fram till midsommar.

I en mindre odling kan det räcka att gå över beståndet varannan dag, men inte längre än fram till midsommar, annars kan plantan försvagas såpass att den dör.

Skotten bryts av vid markytan när de nått en höjd av 15-20 centimeter. Längre skott blir träiga vid basen.

Gödning

Som gödning räcker det i fortsättningen med gräsklipp, löv, tång och annat täckmaterial. Om du använder mycket halm, löv, sågspån och liknande så tänk på att den sortens material binder kväve. Komplettera då med lite hönsgödsel eller liknande så att din sparris inte blir utan näring.

Bevattning

Sparrisplantorna är ömtåliga för uttorkning de första åren efter utplantering. Marktäckning är därför bra också av detta skäl.

Växtskydd

Sparris brukar inte besväras av särskilt många insekter. Sparrisrost är dock en svampsjukdom att se upp med. I förebyggande syfte kan man på hösten hugga ner skotten med så låg stubb som möjligt och forsla bort eller bränna av resterna. Denna åtgärd underlättar även för skörden året därpå. Skärs skotten av innan bären hunnit mogna slipper man också vildskott.

Förvaring

Sparris bör ätas så färsk som möjligt. Det går dock bra att förvara skotten i en plastpåse i kylskåpet en tid. Sparris som inte går åt genast kan också frysas efter förvällning.

Bilder: Kicki Hulthe

Kicki Hulthe, Goti Gård, Måsarp 35, 432 92 Varberg
Tel 0340-62 52 40 eller 070-272 90 22
info@gotigard.se
ekoplantan.gotigard.se